

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 47/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť P. K., zastúpeného advokátom JUDr. Rudolfom Priečinským, Advokátska kancelária HKP Legal, s. r. o., Sasinkova 6, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2013 doručená sťažnosť P. K., (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 a rozsudkom Krajského súdu v

Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013 a žiada vydať tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa – P. K., na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR bolo postupom Okresného súdu Banská Bystrica a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici porušené.

2. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13. 01. 2012, č. k. 9 C 150/2011-45 a Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24. 07. 2013 č. k. 15 Co 64/2012-70 ruší a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi – P. K., priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- Eur (slovom: tritisíc eur), ktoré sú mu Okresný súd Banská Bystrica a Krajský súd v Banskej Bystrici povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Banská Bystrica a Krajský súd v Banskej Bystrici sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy právneho zastúpenia... sťažovateľovi – P. K., v sume 331,13 Eur... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, krajský súd právoplatným rozsudkom sp. zn. 40 Cb 38/1999 zo 6. júna 2007 na návrh sťažovateľa ako žalobcu zaviazal obchodnú spoločnosť Tlačiarne BB, spol. s r. o. (ďalej len „spoločnosť“ alebo „žalovaný“), zaplatiť sťažovateľovi sumu 885 804 Sk s 24,13 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4 957 000 Sk od 30. marca 1998 do 10. septembra 2001 a zo sumy 885 804 Sk od 11. septembra 2001 do zaplatenia. V tomto konaní sa sťažovateľ domáhal pôvodne zaplatenia sumy 4 957 000 Sk z titulu vyrovnacieho podielu, na ktorý mu vznikol nárok jeho vylúčením zo spoločnosti podľa rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti z 20. decembra 1996. V priebehu konania (10. septembra 2001) žalovaný uhradil sťažovateľovi 4 071 196 Sk a sťažovateľ v tejto časti vzal žalobu späť. Úrok z omeškania krajský súd priznal sťažovateľovi od 30. marca 1998, pretože v tento deň sa vyrovnací podiel stal splatným. Výšku úroku z omeškania (24,13 % ročne) určil krajský súd s poukazom na § 369 a § 502 Obchodného zákonníka (priemerná úroková sadzba, ktorú poskytovali peňažné ústavy v čase vzniku záväzku, zistená z potvrdení Všeobecnej úverovej banky, a. s., a Slovenskej sporiteľne). Proti časti vyhovujúceho výroku

rozsudku krajského súdu sp. zn. 40 Cb 38/1999 zo 6. júna 2007, pokiaľ ide o úrok z omeškania, podal žalovaný odvolanie, dôvodiac tým, že výška úroku z omeškania bola krajským súdom určená nesprávne, nesprávne bola určená i splatnosť vyrovnacieho podielu, a tým aj začiatok omeškania s jeho výplatom. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 3 Obo 66/2008 zo 7. mája 2009 však rozsudok krajského súdu v žalovaným napadnutej časti ako vecne správny potvrdil. Rovnakým rozsudkom odmietol najvyšší súd odvolanie sťažovateľa ako oneskorené.

Žalovaný 6. augusta 2007 zaplatil sťažovateľovi istinu priznanú rozsudkom krajského súdu sp. zn. 40 Cb 38/1999 zo 6. júna 2007 a priznané úroky z omeškania 19. augusta 2009.

Následne sťažovateľ podal proti žalovanému žalobu o náhradu škody v sume 32 678,42 €. Táto suma zodpovedá priemernému úroku podľa úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska za rok 2007 z úverov pre podnikateľov s viazanosťou na jeden a viac rokov, t. j. 8,75 % ročne, a to zo sumy úrokov z omeškania 178 891,99 € od 6. augusta 2007 do 19. augusta 2009. Dôvodil tým, že táto škoda mu vznikla preto, že žalovaný mu podľa rozsudku krajského súdu sp. zn. 40 Cb 38/1999 zo 6. júna 2007 úroky z omeškania nezaplatil už 6. júna 2007. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s odôvodnením, podľa ktorého ak z jeho strany nedošlo ku včasnému plneniu, založilo to sťažovateľovi nárok na úroky z omeškania, ktoré mu však žalovaný zaplatil. Sťažovateľ tak požaduje úroky z úrokov. Navyše zo žaloby nie je zrejmé, akého porušenia povinností sa mal žalovaný dopustiť.

Okresný súd o podanej žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 tak, že žalobu sťažovateľa zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že nárok na náhradu škody predpokladá preukázanie, že došlo k porušeniu právnej povinnosti, ktoré je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Ďalej okresný súd uviedol: *„V danom prípade, aj keby došlo k opozdenému plneniu povinnosti zaplatiť úroky z omeškania z priznanej istiny rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní 40 Cb 38/1999, navrhovateľ by nepreukázal existenciu škody vo svojej majetkovej sfére tak, ako ju tvrdil vo svojich písomných podaniach. Úroky z omeškania nahrádzujú škodu, ktorú veriteľ utrpel tým,*

že nemohol včas disponovať dlžnou sumou. Úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky ale len jej príslušenstvom. Oneskoreným zaplatením úrokov nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania (porovnaj rozhodnutie NS SR v konaní 6 Obdo 4/94).“

V odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 poukázal sťažovateľ na to, že škoda mu vznikla tým, že nemohol so svojím majetkom (úrokmi z omeškania) nakladať a túto sumu prípadne zhodnotiť. Naopak, žalovaný si sumu úrokov vo výške cca 5,3 mil. Sk užíval dva roky. Tak vznikla sťažovateľovi škoda, pričom táto vznikla v príčinnej súvislosti s oneskoreným plnením žalovaného. Ak platí, že nemožno úročiť úroky, tiež platí, že náhrada škody nie je príslušenstvom pohľadávky. Proti výroku o nepriznaní náhrady trov konania podal odvolanie i žalovaný.

Krajský súd rozsudkom č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013 rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdil. V tomto výroku nadobudol rozsudok okresného súdu č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013 právoplatnosť 24. augusta 2013.

Sťažovateľ sťažnosť na porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 a rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013 doručení ústavnému súdu odôvodnil tým, že okresný súd i krajský súd pristúpili k rozhodnutiu arbitrárne a formalisticky, odôvodnenie ich rozhodnutí nie je dostatočne presvedčivé a nevyvracia argumenty sťažovateľa predložené v priebehu konania. Sťažovateľ zdôraznil, že žalovaný porušil svoju povinnosť uloženú mu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 40 Cb 38/1999 zo 6. júna 2007 tým, že úroky z omeškania nezaplatil sťažovateľovi spolu s istinou 6. augusta 2007, ale až 19. augusta 2009 po tom, čo sa stal právoplatným rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 66/2008 zo 7. mája 2009. Úroky z omeškania sa stali splatnými zároveň so splatnosťou istiny. V dôsledku oneskoreného zaplatenia úrokov bol sťažovateľ ukrátený o možnosť nakladať s týmto svojím majetkom, nemohol finančné prostriedky zhodnotiť. Žalovaná suma bola teda ušlým ziskom sťažovateľa, o ktorý ho žalovaný ukrátil protiprávnym konaním. Sťažovateľ poukázal na ustanovenie § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého má veriteľ nárok

na náhradu škody spôsobenej omeškáním so splnením peňažného záväzku, len ak táto škoda nie je krytá úrokmi z omeškania. Škoda sťažovateľovi vznikla oneskoreným zaplatením úrokov z omeškania, a teda ich úhrada bola iba splnením povinnosti uloženej rozsudkom, avšak nie úhradou vzniknutej škody (ktorá navyše nie je príslušenstvom pohľadávky). Aj okresný súd nepriamo potvrdil, že sťažovateľovi škoda vznikla, keď v odôvodnení rozsudku č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 uviedol, že úroky z omeškania nahrádzujú škodu, ktorú sťažovateľ utrpel tým, že nemohol včas disponovať s dlžnou sumou. Aj napriek tomu, že sťažovateľ v konaní (a najmä v odvolaní) uviedol pre svoj právny názor argumenty, okresný súd a ani krajský súd sa s nimi nevysporiadali a ani len nezaoberali.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ku ktorému malo dôjsť jednak rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 a jednak rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Ústavný súd sa najprv zaoberal tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012. V súlade s princípom subsidiarity

svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tejto časti sťažnosti sťažovateľa, a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho základných práv týmto rozhodnutím okresného súdu, pretože preskúmavanie jeho postupu zveruje Občiansky súdny poriadok v tomto prípade odvolaciemu súdu. Odvolací súd vo veci o podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013. Krajský súd ako súd odvolací bol súdom, ktorému patrí právomoc posúdiť, či odvolanie sťažovateľa bolo dôvodné, a rozhodnúť o ňom.

Ústavný súd sťažnosť smerujúcu proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 150/2011-45 z 13. januára 2012 z týchto dôvodov podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku krajského súdu č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013; vo vzťahu k nej je právomoc ústavného súdu daná.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne

medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Krajský súd rozsudok č. k. 15 Co 64/2012-70 z 24. júla 2013 odôvodnil takto:

«Krajský súd, ako súd odvolací, vec prejednal v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu vo veci samej podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil a vo výroku o trovách konania podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú: a) porušenie právnej povinnosti; b) existencia škody; c) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou; d) zavinenie.

Porušenie právnej povinnosti spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Škodou treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi, ako všeobecným ekvivalentom. Príčinná súvislosť znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Zavinenie má charakter subjektívny, pretože znamená psychický vzťah škodcu k protiprávnemu úkonu a ku škode.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a preto sa v odôvodnení obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov tohto rozhodnutia.

Okresný súd správne vec právne posúdil podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka a zaujal správny právny záver, že navrhovateľ nepreukázal porušenie právnej povinnosti zo strany odporcu, existenciu škody a príčinnú súvislosť, ako jednu zo zákonných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu, ktorá znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť bezpečne preukázaná, nie je možné ju len predpokladať. Navrhovateľ nepreukázal ani vznik škody. V konaní bolo preukázané, že odporca si splnil povinnosť, ktorá mu bola uložená vykonateľným súdnym rozhodnutím a zaplatil navrhovateľovi nie len istinu, ale po rozhodnutí Najvyššieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok krajského súdu, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 885.804,-Sk s 24, 13 % úrokom zo sumy 4.957.000,-Sk od 30. 03. 1998 do 10. 09. 2001 a zo sumy 885.504,-Sk od 30. 11. 2001 do zaplatenia zaplatil navrhovateľovi aj priznané úroky. Okresný súd správne poukazuje

na to, že oneskoreným zaplatením úrokov nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania, teda nárok na „úroky z úrokov“. Navrhovateľ nepreukázal, že by mu odporca spôsobil škodu tak, ako sa jej náhrady domáhal podaným návrhom. Preto krajský súd rozsudok okresného súdu, ktorým návrh navrhovateľa zamietol ako vecne správny potvrdil.»

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu dospel vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľa o tom, že krajský súd dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie, k záveru, že táto argumentácia v sťažnosti sťažovateľa neobstojí. Krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v odvolaní nastolil. Vysvetlil, z akého dôvodu dospel k záveru o tom, že predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu neboli sťažovateľom preukázané, a z akých dôvodov teda sťažovateľova žaloba neobstojí. Krajský súd neponechal bez povšimnutia odvolacie argumenty sťažovateľa, ktoré mali pre vec podstatný význam. Odôvodnenie jeho rozhodnutia preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

Sťažovateľ vo vzťahu k rozsudku krajského súdu ďalej tvrdil, že tento je založený na nesprávnom výklade aplikovaných právnych predpisov, pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľovi nevznikla škoda, a to najmä s poukazom na ustanovenie § 369

ods. 3 Obchodného zákonníka, ktoré predpokladá, že omeškaním dlžníka so splnením peňažného záväzku môže vzniknúť veriteľovi škoda, ktorú je dlžník povinný veriteľovi nahradiť.

Podľa § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka veriteľ má nárok na náhradu škody spôsobenej omeškaním so splnením peňažného záväzku, len ak táto škoda nie je krytá úrokmi z omeškania.

Zmyslom a účelom citovaného ustanovenia je úprava vzťahu práva na úroky z omeškania a na náhradu škody spôsobenej omeškaním dlžníka s úhradou peňažného záväzku. Ustanovenie nestanovuje predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu pre takéto prípady (tá sa riadi všeobecnou úpravou), iba obmedzuje výšku náhrady škody spôsobenej omeškaním dlžníka s úhradou peňažného dlhu tým, že jej priznanie umožňuje iba vo výške prevyšujúcej úrok z omeškania (hoci úroky z omeškania nie sú paušalizovanou náhradou škody). Ústavne konformný výklad tohto ustanovenia nemôže presahovať dikciu tohto ustanovenia, a preto možno konštatovať, že z tohto ustanovenia nepochybne vyplýva iba to, že oneskoreným zaplatením istiny pohľadávky vzniká veriteľovi právo na úroky z omeškania, a pokiaľ mu vznikla i škoda prevyšujúca tieto úroky z omeškania, aj nárok na jej náhradu v tejto (prevyšujúcej) časti. Niet však opory v tomto ustanovení pre záver sťažovateľa, podľa ktorého možno na základe tohto ustanovenia založiť právo veriteľa na náhradu škody spôsobenej omeškaním s úhradou úroku z omeškania, hoci aj priznaného právoplatným rozhodnutím súdu.

S ohľadom na uvedené potom krajský súd ústavne konformným spôsobom právne vec posudzoval podľa všeobecných ustanovení o náhrade škody a skúmal, či konanie žalovaného, ktorý uhradil úroky z omeškania až 19. augusta 2009, bolo protiprávnym konaním a jedným z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, ako aj to, či sťažovateľovi v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného škoda vznikla.

Pokiaľ krajský súd svojím rozhodnutím v danej situácii nadviazal na skoršiu rozhodovaciu prax všeobecných súdov a dospel k záveru, podľa ktorého oneskoreným zaplatením úrokov z omeškania nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania, tento jeho

záver aj podľa názoru ústavného súdu zodpovedá požiadavke ústavne konformného výkladu ustanovení upravujúcich inštitút náhrady škody.

Krajský súd vo veci sťažovateľa naplnil princíp, podľa ktorého bol povinný postupovať pri nachádzaní práva tak, aby rešpektoval skutočný zmysel a podstatu základných (a aj jednoduchých) práv zúčastnených osôb a nepostupoval prísne formalisticky, a teda neumožniť priechod zjavnej nespravodlivosti.

Kontrolou zlučiteľnosti interpretácie a aplikácie dotknutých ustanovení právneho poriadku krajským súdom so sťažovateľom označenými ustanoveniami ústavy dospel ústavný súd k záveru, že je vylúčené, aby rozsudkom krajského súdu mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených základných práv.

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Iba to, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku nestotožňuje, ešte nemôže zakladať splnenie podmienok prijateľnosti jeho sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2014